

אוצר הנפש

* **	🕯️🕯️	📍
19:30	18:17	י-ם
19:32	18:32	ת"א
19:32	18:24	חיפה
19:32	18:24	ב"ש

עלון שבועי בענייני תורת הנפש ותיקון המדות משיעורי הרב יצחק גינזבורג שליט"א

אוצר הפרשה אוצר הסיפור

טיפוס 'עצמי' - התם של רבי נחמן

אמונה בעצמך נותנת הסתפקות. יש מושג "מסתפק במועט" - לא צריך כלום, גם לא ממון. אמונה לשון ממון - מי שיש לו אמונה לא צריך כסף, לא צריך שום דבר, לא אוכל מתוך תאוה. אכילה מתוך תאוה, וכל תאוה, היא כי אתה לא 'עצמי', לא אתה, אתה זקוק, תלוי בסוכריה. מי זוכר סיפור כזה, שלמישהו אין כלום אבל גם לא צריך אף אחד ולא כלום מחוץ למה שה' נותן לו? הוא לגמרי עצמי - מאמין בה' וגם מאמין בעצמו, אצלו היינו הך. התם של רבי נחמן (שיום הולדתו חל ב-א' בניסן).

אם רואים מישהו שהולך בענוה ושפלות סימן שהוא טוב וכשר

זוכרים את הסיפור של החכם והתם? לתם אין כלום, אבל יש לו הכל. הוא אומר לאשתו שתביא לו בשר והיא מביאה חתיכת לחם - איזה בשר טעים... אמונה קשורה הרבה לכח המדמה. בטחון, אם אתה בוטח שיהיה לך בשר, צריך שבסוף יהיה בשר, בשר ממשי - אחרת אתה מתאכזב. באמונה אתה אף פעם לא מתאכזב, כי באמונה הכל יכול להיות בשר טעים, גם סתם חתיכת לחם ומים. באיזה טוב מדובר? כאן לא טוב הנראה והנגלה לכולם, אבל אצלו מאה אחוז בסדר. (משיעור כ"ז שבת ע"ח)

ענוה ודרך ארץ

מנהג ישראל שתינוקות של בית רבן מתחילים ללמוד חומש מפרשת ויקרא. בואו נצטרף ללימוד: "וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר ה' אֵלָיו מֵאֵהַל מוֹעֵד לֵאמֹר" - מה פירוש הכפילות "ויקרא... וידבר"?

פירשו חז"ל במדרש "כל תלמיד חכם שאין בו דעת נבלה טובה הימנו", ולכן משה לא נכנס למשכן עד שה' קרא לו להיכנס, ורק אחר כך ה' דיבר אליו את תוכן הדברים. "דעת" כאן הכוונה להנהגה של דרך ארץ, לקבל רשות, והרי "דרך ארץ קדמה לתורה".

האות א במלה "ויקרא" כתובה בספר התורה כאות קטנה, אל"ף זעירה. כי משה רבינו מקטין את עצמו בענוה, לא נכנס פנימה עד שיקראו לו.

את זה לומדים עם הילדים הקטנים בשיעור הראשון: אתה בא ללמוד תורה, תתחיל עם ענוה ודרך ארץ. (מתוך "דבר יום ביומו")

אוצר קצר

קרוב - רק עם תשובה

נתבונן בפסוק י"ד בפרק נ' בתהלים: "זָבַח לְאֱלֹהִים תּוֹדָה וְשָׁלֵם לְעֵלְיוֹן נְדָרֶיךָ". מהי תודה? בפרשה הבאה, פרשת צו, יש קרבן תודה. קרבן תודה מביאים כאשר ה' עשה נס למישהו - הוא מביא קרבן תודה, אומר תודה לה'. אבל כאן הפירוש שונה - לא קרבן תודה של פרשת צו אלא מלשון וידוי. בדרך כלל תודה בעברית היא במובן של 'תודה רבה', אבל יש עוד שימוש של 'תודה', כמו בביטוי "רשע - תן תודה!", כשאומרים למישהו להתוודות על חטא שהוא עשה.

כעת אנחנו קוראים את חומש ויקרא שעוסק בקרבנות. ה' רוצה שנביא קרבנות? הוא אוהב את הקרבנות שלנו או שלא? כתוב שאם אנחנו לא עושים תשובה שלמה הוא לא אוהב את הקרבנות, לא רוצה קרבנות. יש הרבה פסוקים - כל הנביאים מוכיחים על כך שמישהו עושה עבירה וחושב שיכול להתכפר לו רק כשמביא קרבן, ואז ה' שונא זאת. אם הוא לא עושה תשובה בכל הלב - ה' לא רוצה בית מקדש ולא קרבנות, לא צריך את זה. אם הוא לא עושה תשובה הקרבן הוא חנופה.

מה אומר הפסוק הקודם - "האוכל בשר אבירים ודם עתודים אשתה"? ה' אומר שלא צריך בכלל קרבנות, אבל הפסוק הזה אומר "זבח לאלהים תודה" - אם תביא קרבן תודה-וידוי, תעשה תשובה שלמה - אז "ושלם לעליון נדריך". אז אני רוצה את כל הקרבנות שלך, כל הנדרים שלך. אבל בלי תשובה - ה' לא רוצה את הנדרים שלך.

המשך בעמוד הבא

יו"ל ע"י תלמידי הרב גינזבורג. להצטרפות לתפוצת שיעורי הרב: דוא"ל: itielgi@gmail.com וואטסאפ: 050-7951105

אוצר התבונה

בין גאולת פורים לגאולת פסח

אנחנו כעת בין פורים לפסח, בין גאולת פורים לגאולת פסח. חז"ל אומרים שעלינו לחבר את גאולת פורים לגאולת פסח – "למסמך גאולה לגאולה". יש הרבה פירושים למשמעות הדבר בעבודת ה', ואחד מהם הוא שעלינו להמשיך את הענין של מלחמת עמלק עד שנזכה לקיום המצוה של מחית עמלק בשלמות. **בפורים מציינים את נצחון מרדכי ואסתר על המן הרשע שבא מאגג מלך עמלק, אבל צריך להמשיך את המלחמה הלאה, כמו שכתוב "מלחמה להוי' בעמלק מדר דר" – יש מלחמה לה' בעצמו בעמלק מדור לדור.**

הפירוש הפשוט של "מדר דר" שהמלחמה ממשיכה בכל דור ודור. עמלק מופיע בלבוש חדש בכל דור (כמו שבסוף ארבעים השנה במדבר, לאחר מות אהרן, כשבא להלחם עם הדור השני, הדור שנכנס לארץ, הוא התחפש – בחינת פורים – לכנעני...). ועלינו לדעת לזהות אותו. **עמלק הוא כמו היצר הרע, עליו כתוב שבכל דור הוא מחדש את עצמו – לא תמיד קל לזהות אותו, כך הוא מטעה אנשים. אבל אנחנו "עם חכם ונבון" – עלינו לזהות את היצר הרע ואת עמלק, לזהות את האויב שלנו, כדי שנוכל לעשות את רצון ה' בלב שלם, לעבוד אותו יתברך כבניו ועבדיו באהבה.**

כך בכל דור עמלק בא להלחם, עד דורו של משיח – רק אז יהיה הנצחון הסופי. בדורו של משה רבינו, יהושע שהלך בשליחותו להלחם בעמלק – רק החליש אותו, לא השמיד אותו. בהמשך, גם שאול המלך, אפילו שה' צווה אותו על ידי שמואל הנביא להשמיד את עמלק – לא קיים זאת בשלמות. הוא הותיר בחיים את אגג, מלך עמלק, ובאותו לילה הוא הוליד את זקנו של המן הרשע. כך גם אצל מרדכי ואסתר, על אף שהתקיים "ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשנאייהם" והם התגברו על כל האויבים שרצו להשמידנו – הם לא עשו 'טיפול שורש' והכחידו את עמלק לחלוטין (נס פורים היה בחו"ל, שם אין מצוה לשרש אחר ע"ז, וכן מלחמת יהושע בעמלק, מה שאין כן שאול המלך, שהיה בארץ ונצטוה בפירוש לשרש אחר קליפת עמלק, לכן נענש, ודוק). אם כן, בפשטות, עמלק שורד, ואפילו מחדש את עצמו מדור לדור (שרידת עמלק היא בהשגחה עליונה, משום שיש בו ניצוצות קדושים – בהיותו צאצא של אברהם ויצחק – שעדיין לא נתבררו, וכמאמר חז"ל לגבי המן הרשע ש"מבני בניו של המן למדו תורה בבני ברק", ודוק). לכן בכל דור יש עמלק וה' עצמו נלחם בו. "כי יד על כס יה מלחמה להוי' בעמלק מדר דר" – ה' נשבע שיש לו מלחמה בעמלק, האויב המושבע של ישראל ושל הוי' אלהי ישראל, בכל דור.

(משיעור אור לכ"א אדר פ"א)

המשך מאוצר קצר:

נקפוץ לפסוק האחרון של הפרק, החותם של הפרק, שחוזר על אותו רעיון: " **זֶבַח תֹּזֶה יִכְבְּדֶנִי וְשֵׁם דְרֹךְ אֲרָאֵנוּ בְיַשַׁע אֱלֹהִים.**" מי שמביא קרבן של תשובה שלמה – מכבד אותי. קרבן אחר, בלי תשובה, לא מכבד אותי – כי הוא חנופה. ה' אומר "ושם דרך" – לאותו אחד שעושה תשובה באמת אני שם דרך תשובה, סולל לו דרך לעשות תשובה שלמה. כתוב "הבא ליטהר מסייעין לו" – מי שרוצה לטהר את עצמו באמת מסייעים לו, וזהו פירוש "שם דרך". ואז "אראנו בישע אלהים" – אם האדם צריך ישועה ועושה תשובה ה' יראה לו את הישועה, יתן לו את הישועה מאלהים.

(משיעור אור ל-ג' ניסן ע"ח)

חודש ניסן – חודש של לידה

כל גאולת מצרים, יציאת מצרים, חג הפסח, הוא חג של לידה. כל החדש הזה, "החדש הזה לכם ראש חדשים", הוא לידה. אמנם ב' ניסן הוא יום הסתלקותו של הרבי רש"ב, וידוע מה שהרבי הרש"ב אמר – "אני עולה לשמים אבל את הכתבים אני משאיר לכם", הוא נולד מחדש, כל פעם שלומדים ומתבוננים בכתבים שלו. גם לגבי תורת החסידות בכלל אנחנו מחכים ללידה של "תורה חדשה מאתי תצא" של מלך המשיח.

(משיעור ב' ניסן ע"ו)

אוצר הפתגם

יש ווארט של רבי נחמן שאדם קם בבקר וצריך דבר ראשון לזכור את העולם הבא, לזכור את התכלית. איך אפשר לזכור? הרי לא היית שם. לזכור את העולם הבא היינו לזכור את חוית האהבה והשמחה. (בעל אור ה' אומר שה' אינו שכל, אלא עצם הטוב שכולו אהבה ושמחה, ולכן התכלית היא אהבה ושמחה, שהיא פנימיות הבינה – עומק אחרית, עולם הבא). פעם היית שמח? פעם היית לך אהבה? תזכור את האהבה והשמחה כי הן התכלית.

(משיעור אור לט"ז סיון ע"ו)